

İSTİKLAL MARŞI İRKÇİ DEĞİLDİR

Zeki Sarıhan tarafından yazıldı.
Cuma, 03 Temmuz 2015 09:15 -

23 Haziran 2015 günü TBMM'nin açılışında ant içme töreninden önce hep bir ağızdan İstiklal Marşı söylendi. HDP milletvekilleri, ayağa kalkmış olmalarına karşılık marşa katılmamışlar. Bu konuda eleştirildiklerinde HDP Eşbaşkanı Selahattin Demirbaş, marşta geçen "ırk" sözcüğünün belirli bir ırka işaret ettiğini söylemiş. Onu Türk ırkçısı bir marş saymış. Sayın Demirtaş yanılıyor. İstiklal Marşı ırkçı bir marş değildir. Marşta iki kez geçen "ırk" sözcüğüne rağmen marşın ırkçılıkla uzaktan bile bir ilgisi yoktur. Şu iki nedenden ötürü: Birincisi, Mehmet Akif, bırakın ırkçılığı milliyetçiliğe bile karşı bir şairdir. Herkesin bildiği gibi İslamcıdır. Türkçülük ve Turancılık güden İttihatçılarla mücadele etmiştir. Ziya Gökalp'le bu konuda kalem kavgası vardır. O, bir yurtseverdir. Arnavut asıllı olduğunu kendisi belirtir ve Arnavut milliyetçiliğine çatarak milliyetçiliğin nasıl felaketlere sebep olduğunu anlatır. O bu konudaki görüşlerini ölümüne kadar sürdürmüştür. Cumhuriyetin kurulmasından sonra rejimle arasının iyice açılmasına ve Mısır'a gönüllü sürgün olmasına neden olan da İslamcılık ideolojisine bağlı kalmasıdır. İkincisi: Kurtuluş Savaşı yıllarında Anadolu'da ırkçılık ve milliyetçilik ideolojisine yer yoktur. Başta Mustafa Kemal Paşa olmak üzere savaşın siyasi ve askeri önderleri, hem Turancılık, hem de Panislamizm ideolojisinin Türkiye'ye büyük felaketler yaşattığını görerek bu politiklardan uzak durmuşlardır. Marşta 4 kez geçen "Millet" kavramından kast edilen, Misakı Milli sınırları içinde yaşayan bütün İslam unsurlardır. Bu anlayış, emperyalizme karşı millî birliğin sağlanması için de şart idi. Hem marşın şairi Mehmet Akif'in kişiliği, hem Kurtuluş Savaşı'nın ideolojisi, hem de marşın havası dikkate alındığında orada geçen "ırk" sözcüğünün Türk ırkını veya milletini değil, Türkiye'deki Türk, Kürt, Arap, Çerkez gibi bütün İslam unsurlarını tanımlamak için kullanıldığı açıktır. Buna rağmen Akif'in "ırk" sözünü kullanmasının nedeni, zaten marşta dört kez geçen "millet" sözcüğünü iki kez daha kullanmaktan kaçınması olabilir. Marşın aruz vezniyle ve 14 hece üzerinden yazıldığı gerçeği hesaba katılırsa "ırkıma" yerine "milletime" denilseydi, bu hem aruz ölçüsünü bozacak hem de bu dizeler 14 yerine 15 heceden oluşacaktı. Akif, "ırk" ve "ırkçılık" kavramına karşı olduğu halde, marşta "ırk" sözcüğünü kullanarak sözcük fetişizmi yapmadığını, zarfa değil mazrufa (içeriğe) baktığını göstermesi açısından da takdiri hak ediyor. Aynı olgunluğu herkesin göstermesi gerekmez mi? Sayın Demirtaş'ın bu yanılışına 1979'da bir kısım ODTÜ öğrencileri de düşmüş, üniversitenin açılış töreninde marş söylenirken ayağa kalkmamışlar ve onun yerine Enternasyonal marşını söylemişlerdi. İstiklal Marşı'nda ırkçılık algılaması tarih bilgilerinin yüzeyselliği kadar, İstiklal Marşı'nın gerici ideolojinin bir aleti gibi kullanılmasına tepki olabilirdi. Marş devletinin bir amentüsü gibi algılayan Millî Selamet Partililer de Konya'daki bir mitinglerinde marş protesto ederek onun yerine tekbir getirmişlerdi. Marşa karşı bu haksızlık, beni İstiklal Marşı ve Mehmet Akif hakkında derinlemesine araştırmalar yapmaya sevk etti. "Vatan Türküsü-İstiklal Marşı Tarihi ve Anlamı" adlı kitabım 1984'te, "Mehmet Akif" adlı kitabım da 1996'da yayımlandı. Sayın Demirtaş'ın yığınla işleri arasında bunları okuduğunu elbet de sanmıyorum. Sonuç olarak İstiklal Marşı, adı üstünde ülkenin istiklalini coşkun bir dille savunan, yurtsever bir marştır. Kurtuluş Savaşı'nın değerli bir andacıdır. Onda ne devrimcileri, ne Kürtleri incitecek bir anlam vardır. Aksine, herkesin sahiplenmesi gereken bir marştır. (1 Temmuz 2015)